

Kısa Öykü Yarışması Üçüncüsü
Hülya Senday ÖZDAMAR
Güneş

O ÇILGIN GÜN DOĞUMU

Gün yaşama beş kala, o çılgın gün doğumu güne kucak açıyor, gerçeğin, gerçeğe, meydan okuduğu gibi, sevinç ve hüznün bir arada, yarınını kurma peşinde, geleceğine kapısını aralıyor.

Isparta'nın, Davras Dağının, etekleri, soluksuz uzun kış gecelerinin bahara adım attığı bir gün.

Gökyüzü alev, alev, gökyüzü alabildiğince sıcak ki o gün, doğa pür dikkat, ortalığı sevinç dalgaları örüyor. Her bir adım yeryüzüne yakınsak. Evren unutmuyor kendini. Sıcaklığın verdiği huzuru karanlığı yarıyor sevgi. Okun yayından fırladığı gibi, dağ, taş, dere, tepe onunla büyüyor.

Her şey olağan,

İlkokulu bitirmeyen ve okuma yazma bilmeyen Zühre, henüz 12 yaşındaydı, dört kişilik bir ailenin en büyük kızı, yeşeren umutları, sevgi pırıltıları sürekli onunla birlikteydi. Yeni açmakta olan kırmızı bir gülün ilk tomurcuğunun, verdiği yaşama sevincini taşıyordu usunda. Sürekli bir hayvan niyetine, tarlada çalışmış, meyve, sebze, toplamış, elleri nasırlaşmıştı. Siyah kıvrıkcık saçları, mavi gözleriyle, etrafında olup bitenleri merakla izleyerek, yanında 60 yaşında erkeği, Davut Ağa, eşliğinde, nikâhı kıyacak imamın evinin önünde idiler.

Günüştüğü alabildiğince özgür, özü, sözü bir günün yankısını parlatıyor. Neyin doğru, neyin yanlış olduğunu bilen, doğa hükümdar, insanlığa ve yarına yön veriyor.

İnsan durur mu hiç biteviye, kendi kendini yok etmekte kararlı, saldırgan usuz bir ansıma, gölgesi bir esrik, sanki hiç bitmeyen bir yangı, doğayı benliklerinden uzaklaştıranlar ve bugünün çaresizliğine diz çöktürülenler kendi yargılarına hükümlü.

Zulmü yönetimlere başat kılınan yalan, dünün amansız gerçeği, ardi sıra gelen, bilinmezlikler kendi ökselerine, tutuklu bir yabancı.

Başlarını ölümün yastığına yaslayanlar, kefensiz bir günü, yaşamaya hazır. Bakılmasın bu kişiliklerin görkemli duruşlarına, yasalar koyuyorlar, çiğniyorlar.

Tükenişleri ise hiç bitmeyen bir tahterevalli, iniş çıkışlarıyla var oluyor.

Birbiriyle bütünleşmeksizin ve tanımaksızın, sürüp gidiyor bu kavga, evrenin sonsuzluğuna kadar uzayan bir bukağı.

Evet, imama yüklü bir para verilerek, Zühre ile Davut Ağanın, imam nikâhları kıyılmıştı sonunda. Zühre, imamın karşısında kendini bir suçlu gibi duyumsamıştı.

Hayallerinde bıraktığı, okuma tutkusu yoktu artık. Okuma yazmayı bilmeyişi, kişiliğinde derin acılar çekmesine neden olacağına bilincindeydi, nikâhı kıyılmadan bir hafta önce, ilkokuldaki bir öğretmenden kendisine ders vermesini istemişti. Hatta öğretmenle aralarında şöyle bir konuşma da geçmişti: “Nihal, öğretmenim okumayı öğrenmek istiyorum, bana yardımcı olur musunuz? Beni okutun, ne isterseniz yaparım, evinizin önünde, aşsız susuz yatıp kalkarım, yeter ki bana okumayı öğretin”. Nihal, öğretmen de, ona “ tabii ki, ne demek, okumayı ve yazmayı gayretimle öğrenmen bana onur verecektir, aşsız susuz hiç olur mu? Köyde yalnız yaşadığımı biliyorsun, bana yoldaş olursun” dedi. Zühre, ona “tabii öğretmenim, ben de size yün çorap, eldiven ve lif örerim, borcumu öderim” diye yanıt vermişti.

Aniden sobada çalı çırpının yanıışına benzeyen bir biçimde, kendini imamın karşısında bulan Zühre, afallamıştı, yazıp okuma arzusu ruhunu kavurmasına rağmen, hevesi kursağında kalmıştı, imamın evinden çıkarken için, için, yüksek sesle ağlama ve böğürerek, bağırma istenci ruhunu bir ağ gibi sarmıştı. Davut Ağa, Zühre'nin, gelinliğinin üzerine cebinden çıkardığı beşi birliği taktı ve önünde ona bakarak şöyle dedi: “yürü hadi kadını, yüz görümlüğün beşi bir yerde, bana böyle bakacaksın ki beni utandırmayasın sakın ha. Yoksa, yoksa...” Dik başlı Zühre, bu sözü işitir işitmez. “ Yoksa, yoksa, ne olur ha! Söyle de rahatlayayım!” dedi. Davut Ağanın, yüzü çok asılmış bir halde, “ya demek ha! Bana diklenirsin, kim olduğumu anlamadın sen, sana kim olduğumu en kısa zamanda ispat ederim, ben atanım, sen kadın başına bana böyle diklenirsen, beşi birliği üzerinden alıp, yerde ezerek senin üzerinden geçerim, sen bana, 30 bin paraya kız oğlan kız gelin geldin. Haberin var mı? Bunlardan? Sen benim, oyuncağımsın.” Daha da hiddetlenmiş bir biçimde, yüksek sesi ile bağıra çağıra “ister seni severim, ister sana posta koyarım, kime ne! Kim karışır bana!” dedi.

Bu sözleri işiten Zühre, kolunu onun kolundan hemen çekti. O da çok sinirlenmişti ve o ona. “senin yüzünden okumayı öğrenemeyeceğim, bunu biliyor musun sen? Hayallerimi sattım sana, zorla ve istemeyerek nikâhım kıyıldı. Ben çocuğum daha, baba evinde bezden oyuncaklarım vardı, onlarla oynayacaktım.” Der demez, Davut Ağa, eli havada yüzüne vurmaya hazır, “ Kendi bebeğini oynayacak yaştasın, otur, doğuracağın çocuğuna bak. Ben böyle sözümün kesilmesinden hiç hoşlanmam, ne bu böyle, ulu orta devamlı söz indirmeler, sen amma da dırdırcı bir kadınsın, 12-13 yaş, az, buz da, değil hani ha!” Diyerek sözünü tamamladı. Zühre, hemen, sözünü bitirmesini beklemeksizin; “senin bu sözlerin yüreğimi hınçla doldurdu, unutmuyorum bunları” dedi. Davut Ağa, onun başını iterek, kolundan sürüklercesine atına götürdü, onu atının arkasına atarak, imamın evinden uzaklaştılar.

Davut Ağa, atındayken, ona “akşama senin için bir eğlence tertipleyecektim, vaz geçtim. Sen inatçı birisin, dişime göre dişlisin, kadın kısmı hiç konuşmaz, atasına boyun eğer, boyun eğmezse de ona böyle boyun eğdirmeyi öğretirler. Cezanı çekeceksin ve neyin ne olduğunu öğreneceksin. Merak etme evde seni bekleyen iki tane kuman var. Onlar, senin geleceğini biliyorlar. Onlar da, senin gibi dik başlıydı. Başlarını kırıverdim. Şimdi, her ikisi de koyun oldu, hem seni tarla işinden aldım, hem de seni evimin kadını yaptım, daha ne istiyor sun?”

dedi. Zühre bu sözleri işitince, ata öyle hızlı vurdu ki at şahlanıp ayağa kalkarak, hızlı bir biçimde koşmaya başladı. Atın bu biçimde hızlı gitmesinden ürken Zühre, ona “iki kumam olduğu bana söylenmemişti, yoksa kadının olmak ne kelime, her şeye karşı çıkar, seni def etmenin yoluna bakardım, o zaman” dedi.

Davut Ağa, ona “hele bir in sen evde, akşama gerdekte görüşürüz” dedi. O sırada çiftliğini ona göstererek “bak, işte karşıdaki büyük evde yaşayacaksın” diyerek sevgi dolu bakışlarıyla konağına doğru baktı.

Çiftliğe geldiler, Zühre, evin kenarındaki ambarın önünde attan indi. Davut Ağa, “akşama gerdeğe hazır ol, dilin bu kadar uzunsa senin, acaba dişimin kovuğuna eğlencem olacak mısın? Hele bir tadına bakalım, tarlaya gidiyorum, iş sahibi işinin başında olmalı” diyerek yanından ayrıldı.

Çeyizi önceden gitmişti, yerleştirmesi kalmıştı sadece. Zühre, içinden “şimdi, öğle vakti, çeyizimi yerleştiririm, sonra da akşam ağanın gönlünü eğlerim” diyerek geçirirken, birbirinden güzel iki bayanın kendisine yaklaştığını gördü, büyük olan kadın daha 22 yaşında, ismi Feride, ondan bir küçük olan kadın 20 yaşında, ismi, Halime’ydi. Tanıştılar, iki kadın onu evine götürdü, çeyizini yerleştirmeye yardım etti, Davut Ağanın, gelmesine daha bir saat vardı. Çay demleyip sohbet ettiler. Feride, söze başladı. Ona “senin gibi bir çocuk gelinin geleceğini beklemiyorduk, sen çocuğun, bebeklerinle oynama zamanın, bir evi döndürmen için çok erken bir yaş” dedi ve Halime, ama “ağa doğru düşünmüş” diyerek söze girdi ve ekledi: “her ikimizin de çocuğu olmadı daha, buncağızı alarak, çocuk sahibi olmak istedi” dedi, üçü de gülüştü.

Zühre, onların söylediklerini can kulağıyla dinliyordu. Arada, sırada, gülüyor, kahkaha atıyordu. O da onlara, öyküsünü anlattı. Konuşmasını şu biçimde sürdürdü: “annemi iki yıl önce vebadan kaybettim, çok fakirdik, babam rençperlik yapıyordu. Ben de hem benden üç yaş küçük erkek kardeşime bakıyor, hem de tarlalarda yapabildiğim ölçülerde meyve, sebze, toplayıp, çarşıda satıyordum. Bu yüzden, ilkokulu okuyamadım. Okuma ve yazma bilmiyorum. Yalnız önce ilkokulda, Nihal, öğretmenle konuştum, ona okuma tutkumun hiç bitmediğini ve günden güne, giderek arttığını söyledim.

Sonra da, Nihal, öğretmen, babama “Zühre, akıllı bir çocuk, okula gelsin, ona, okuma ve yazma öğretyim, gönderin onu okula. Bir okul yüzü görsün” demiş olmasına rağmen, babam beni okula göndermedi ve beni, Davut Ağaya, sattı. Okumak aç hayallerimin doruk noktasıydı, bedenimdi satılan, oysa ekmeğim, suyumdu hayallerim, inançlarım ve benliğim, bu hayalimi gerçekleştirseydim, büyük umutlarıma ulaşmam kolaylaşacaktı ama şimdi yaşamım bomboş, hayallerim düşsel yalnızlığıma karıştı” dedi.

Her iki kadın da, onu bağırlarına çekip, sakinleştirmeye çalıştı. Her ne hikmetse, her ikisinin de, yüzü gülüyordu. Feride ve Halime, hemen hep bir ağızdan “biz okumayı söktük, biliyoruz, ikimiz de ilkokul mezunuyuz. Sen bu kadar canı gönülden okumayı öğrenmek ve hayallerine ulaşmak istiyorsan, sana bu konuda biz yardımcı olmak isteriz” dediler, “hadi bakalım söyle ne bakalım hayalin?” diyerek açıklamasını istediler.

Zühre'nin, gözleri buğulanmıştı, boğazı hıçkırıklara gebeden, Feride, ona doğru "bak, bugün kutlu günün, evlisin. Okuma öğreneceksin, bizler varız ve devamlı yanında olacağız, kalbini rahat tut" diyerek neşelendirmek istedi. Halime, ona "hadi bakalım Zühre, kalk, ağın gelecek, banyonu yap. Bu gece gerdek gecen, zıfak odanı hazırladık. Banyo alman yeter sadece" dedi. Zühre'de, tüm duygusal düşüncesinde yatan içtenliğiyle bakarak, onlara şöyle dedi: "hayallerimi gerçekleştirdiğim anda düşümün ne olduğunu öğreneceksiniz." Demekle yetindi.

Yaşanmışlıklar sorgulanır, akla karanın karışımı olan o yaşanmışlıklar. Belleklerde izi kalan geriye her biri tatlı ve acı anılardır. Sanrılaştırmaksızın, iç sızıyı hissettirmeksizin saklı kalır hepsi yaşamın gölgesinde.

Bir kâğıda düşen parmak imgeleştirir izlekleri teker, teker, güneşin son söylevinde söylenildiği gibi, parlak, göz alıcı bir ışık demetidir sanki yolu barışın yoluna, sevginin yoluna adanan, yolculuklar örneği. İmgeler dillenir, aralarında. Çalınmayan mutluluk, buruşturulup atılmayan aşk ve hakkı yenilmeyen dostluk, yer edinsin diye yeryüzünde.

Davut Ağa, gelmiş, banyosunu yapmıştı. Akşam sofrası kurulmuştu, sofrada yok yoktu, tek eksiği kuş sütünün olmamasıydı. Zühre mis gibi amber kokusunu sürmüş, ağının yanındaki koltukta oturuyordu, Feride ve Halime yeni gelinin ilk günü diye onlara hizmet ediyorlardı. Davut Ağa, Zühre'nin, kulağına eğildi ve ona "akıllandım mı kadını! Sana vereceğim ziyafeti kendimiz yiyoruz, bu sana yapılmış bir hakarettir, nasıl olsa sen anlarsın veya anlamazsın, orasını bilmem, zıfak gecesini düğün çengisiyle kutlamak varken, işte böyle tek başına bırakırlar, adamı" dedi. Zühre, onun bu dediklerini, duymazlıktan geldi, nasıl olsa, geleceği onundu ve o hayallerini adamıştı kendini. Yenildi, içildi, sofraya toplandı. Sıra en büyük adıma gelmişti; "zıfak gecesi"

Önce Zühre, zıfak odasına girdi, sonra da, Davut Ağa, duru amber kokulu, mis gibi gecelikler ve pijamalar çıkarıldı, her şey mabetlerin içinde yatanların duruşu kadar saf ve temizdi. Zühre'nin, bedeni yatakta iki büklümdü ve bir sağa bir sola kıvranıyordu. Bedeni çatlayıp yerin altına girmişti sanki. Her salise, başı kıvrınmaları artmıştı. Sağ elini karyolanın sol başına koymuştu. Damardan çatlayan kan, oluktan akarcasına yatağı kirletmişti. Ve gövdesi can çekişip, olduğu yerde kalmıştı. Davut Ağa, üstünden inleye, inleye, kalktı ve Zühre'nin, cansız bedenine baka kaldı.

O, her iki kadına hayalinin ne olduğunu açıklamaksızın, yarımına, "pupa yelken fora" demeyi bırakarak, saf bir dünyaya gitmişti. Davut Ağanın, ona söylediği şu son sözler, mezar taşına yazılmıştı:

Yitik topraklara ekilmiştir. Sevgiler...